

OBSERVATIONUM MEDICINALIUM
 LIBER SECUNDUS.
 DE AFFECTIBUS REGIONIS
 SUPERIORIS CAPITIS.
 DE DOLORE.

OBSERVAT. I.

*De immani hemicrania ex causâ frigidâ, per
 consensum Uteri.*

Um Illust. ac Generosa
 Dn. Juditha, Baronissa
 de *Wetz*/Naturæ me-
 lancholicæ, intenso fri-
 gore hyemali, adeo sævo ac immani
 capitis dolore correpta, ut summo
 diluculo accersitus, dum adhuc ab
 ædibus remotior, in ipsâ plateâ eju-
 lantem audierim, in conspectum &
 conversationem admissus, varias per
 contari circumstantias cæpi, quarum
 medio eò commodius in cognitio-
 nem causarum pervenire liceret,
 exin depræhendo, tam atrocem cru-
 ciatum à causâ frigidâ concitatum.
 Erat autem Hemicrania tempora si-
 nistra occupans, & non tantum pe-
 ricranium infestans, sed & interio-
 rem cerebri substantiam contrahi-
 sentiens, & actuale frigus per os &

nares expirare percipiens, aura igi-
 tur frigida haud carens malignita-
 te, tam diri symptomatis causa effe-
 ctrix censenda, ab utero impuro sur-
 sum levata. Cum ingens querela de
 immenso dolore capitis, is inprimis
 erat placandus, sed hic labor, hoc
 opus, qualia præsidia adhibenda,
 dolore illo etiam discruciante ani-
 mum meum, sed Deo Opt. Max. sit
 laus, qui sospitor utriusque fuit, &
 salutaria mihi inspiravit remedia,
 cum præsentaneo effectu.

Primo: ℞. Aq. Theriac. ceph. ʒi.
 Hirund. cum cast. ʒj. sp. lil. conval.
 ʒβ. M. Linteola imbuta & expressa
 apl. parti dolenti, ubi refrig. reno-
 vandum.

Cum suspicio ex matrice venena-
 tam auram ad cerebrum delatum.

℞. Aq.

℞. Aq. Hyster. seu d. Meliss. com-
 pos. ℥ij. cum 2. cochl. assumpsisset,
 ilico relevamen percepit, atque con-
 jecturam haud vanam, ipsa praxis
 confirmavit, sopito dolore.

Exterius inung Bals. major. & na-
 res. Lateri dolenti apl. gumm. Ta-
 cam. diss. & corio. rub. inductum,
 bene contulit.

Vesperis clystima injectum:

℞. Herb. malv. mer. beton. me-
 liss. a. m. s. fl. chamo. p. 3. mel. anet.
 a. p. j. sem. anis. fenic. carvi. a. ℥ij. dec.
 ad med. col. ℥. ℥x. diss. El. diacath. ℥j.
 Hier. simpl. Gal. ℥ij. s. ol. chamo.

℥2. amyg. d. ℥j. mell. anthos. ℥x. vit.
 j. o. sal. parum f. cl.

Sequenti matutina:

℞. Mann. El. ℥j. diss. in aq. bor. col.
 ad syr. d. Rhab. August. d. Mann. lax.
 a. ℥j. M. sedes o. habuit.

Infra umbilicum apl.

℞. Galb. El. Gumm. Tacam. a. ℥vi.
 M. extend. alutæ palmæ manus la-
 titud. forma rotunda.

Pro cerebro corroborando:

℞. Fl. anth. major. beton. salv. a.
 m. s. caryo. ℥B. Nuc. mus. ℥j. lig. al.
 ℥j. cum modico gossipio interpass.
 & sind. rub. f. Cuc.

OBSERVAT. II.

*Dolor capitis per consensum uteri, tinnitu aurium,
 in gravidâ.*

Generosa Dn. Baronissa in *Lich-
 stätten* / rùm gravida, dolore
 capitis cum dolore aurium è Matri-
 ce expirantibus halitibus molestata,
 cautè erat agendum, cum aliàs faci-
 lè offendatur, incidens in sympto-
 mata hysterica.

Pro dol. cap.

℞. Ol. Nuc. mus. expres. ℥j. Bals.
 major. ℥j. ol. succ. gut. 4. caryo. gut. 2.
 M. pro vertice inung.

Pro tinnitu:

℞. Ol. amyg. am. ℥ij. ol. balan. ℥j.

ol. carvi. petrol. a. ℥B. M. parum cum
 gossip. immitt.

Ad corroborandas partes prin-
 cipales.

℞. Amyg. d. exc. ℥vi. pin. ℥B. cin-
 nam. el. ℥4. macis. ℥j. cort. citr. cond.
 ℥B. ol. cinnam. gut. 4. lac. in aq. bor.
 diss. ℥4. f. Mors.

Trag. à pastu:

℞. Sem. cor. præp. ℥B. sem. anis.
 ℥ij. cinnam. ℥4. coral. rub. præp. ℥B.
 marg. præp. ℥j. lac. fini. ℥4. f. Tr.

Omnia sibi profuissè, aliis refe-
 rens prædicabat.

OBSERVAT. III.

Dolor capitis filiola Septimestris.

Filiola septimestris Baronum de **Wetz** / in cunis jacens oculis clausis, facie pallidâ, ut conjectura, eam dolore capitis infestari, & Dn. Parentes anxii ac solliciti, ne oboriatur apostema in cerebro, cum antehac aliquot infantuli illo pathemate è vitâ sublatis, idem de illâ suspicantes & præcautionem expetentes. In casu ancipiti, subitaneum erat capiendum consilium. Illicò

Ung. alab. linteo dupl. oblitum fronti & tempor. apl. iussi, vesperi ℥x. ℥ij. Mann. el. in primo cochl. pultis.

Per os ingestum per intervalla r. 2. cochl. de ista aq. capitali & cordiali.

℞. Aq. bor. bugl. ceras. an. ℥j. lil. convall. ℥β. man. Chr. perl. ℥ij. M.

Cum primâ vice oblata, vomitu rejecit materiam pituitosam. Sequenti matutinâ mihi relatum, ab unguenti apl. confestim dolorem mitigatum, circa meridiem 2. secessus habuit materiæ viscidæ, circa vesperam, totaliter ad se rediit, ridere, & cibum capere cepit. Id mihi commendationi fuit.

OBSERVAT. IV.

Dolor capitis à lue Gallicâ chronicus, aliorum Medd. consiliis frustraneis, curâ sudoriferâ, sublatu.

Quidam Nobilis in superiori Styriâ chronico dolore capitis annum excedente, excarnificatus, cum Medicorum Græcensium consilia frustranea, tandem ego in illius arce vocatus, diligenti inquisitione causarum factâ, cum adverterem Gummata in genu dextro, suspicari cepi de infectione luis Gallicæ, spem faciens restitutionis, si meo obsequi consilio, sit animus, curam

sudoriferam proponendo. Tùm ille salutis avidus, in assumendis remediis obedientiam pollicitus, ita in integrum est restitutus, cum nominis mei encomio haud modico.

℞. Ling. sancti ℥x. cort. ℥j. sarf. paril. ℥iβ. in f. ℔. 12. aq. dec. ad med. col. Pro potu: Reliquis affund. aq. ℔. 12. dec. ad conf. 3. partis, in fine ad liquir. ℥ij. passul. mund. ℥iβ. col.

OBSERVAT. V.

Dolor capitis à serosis & pituitosis humoribus.

Cum

CUm in oppido Durlacensi di-
versarer, hospes ad coronam, de
sevo dolore querulus, meum expe-
ctavit adjumentum, eum prodire à se-
rosis & pituitosis humoribus sum
arbitratus.

℞. M. pil. d. agar. ℥i℥. aur. coch.
a. ℥j. diagr. præp. gr. iij. cum aq. be-
ton. f. p. 27.

Dolore eodem die recessit. Me de-
prædicare & aliis commendare non
destitit.

OBSERVAT. VI.

*De Dolorē & gravedine capitis ab humoribus
pituitosis.*

Quidam honestus civis Ulm. do-
lore & gravedine diurnâ capi-
te laborans à pituitosis humoribus
causata restitutus.

℞. M. p. sine quibus ℥ij. aur. ℥j.
Ex cath. Theo. ℥℥. cum aq. beton.
f. p. 23.

Mirè laudavit exoptatū effectum.

OBSERVAT. VII.

*Dolor capitis chronicus præsertim in syncipite, per
consensum uteri.*

CUm Uxor Dn. Johan. Weiß/
Prætoris Reip. Iſnensis, diutur-
no dolore capitis, præsertim in synci-
pite intra cranium desaviente, infe-
stata, aliis frustraneis, cum conjectu-
ra, istum cruciatum à malignis vapo-
ribus ab utero exhalantibus & cere-
bri membranas percipientibus, coar-
citarum.

℞. Castor. elect. ʒj. cum aq. me-
lif. f. p. exigua. ʒ℥.

Per aliquot matricinas exh. cum
luculento juvamento.

Pro cerebro confort.

℞. Mithrid. Ther. vet. an. ℥ij.
conf. melif. ʒj. anth. ʒ℥. M. mane
ʒj.

OBSERVAT. VIII.

*Dolor capitis feminae Gravida ingens ex
causâ calidâ.*

UXorem cujusdam Scribæ Ulm.
primarii gravidam immensus do-
lor capitis invasit, derepentē, circa
mediam noctem sum excitatus è so-
mno, & ut accederem rogatus, re-
cularare nefas duxi, domum vix in-
gressa

L 2

gressa

gressus, ægram ejulantem & vociferantem audio, in conversatione querelas, de intolerabili cruciatu percipio, ex fervida malsa sanguinea dolore pronatum, conjicio.

℞. Aq. ros. plant. d. melil. an. ℥z. nucl. ceras. sem. pap. al. a. ℥ss. f. Emulf. cui ad. aceti ros. ℥ß. M. pro epith.

cum linteo imbuto & express. tep. apl. fronti & tempor.

Incantamenti instar dolor sopitus. Idem medium in aliis plurimis concitato dolore à causâ calidâ, proficuum deprehendi, sæpius etiam premissis pilulis cephalicis purgantibus.

OBSERVAT. IX.

Dolor capitis à sanguine calidiore concitatus aliis invidius v. f. cephalica, cessit.

Filia Dn. Henrici Schwartz/Archigramm. Reip. Ulm. Catharina Virgo, gravi dol. cap. sæpius molestata, is nullo alio medio commodius & expeditius placari & removeri potuit, quam sectâ venâ cephalicâ, inter pollicem & indicem lateri affecto respondente. Si vena in brachio etiam ejusdem lateris incisa, ne

minimum levaminis securum, ac sanguine demisso ex prædictâ cephalicâ inter pollicem, ilicò dolor evanuit, quia cum illâ venâ conjunctâ est arteria & per *anastomosis* sanguis etiam tenuior & fervidior profluit, quod in venis brachiorum apertis, non contingit. Idem à me in aliis sæpius est observatum.

OBSERVAT. X.

Dolor cap. & dentium à defluxionibus.

Filia Virgo Nob. Dn. Præfecti in Weiffenhorn/sat magno dolore capite & dentium diu exagitata à defluxionibus originem trahentibus, ad eas avertendas.

℞. R. cich. Enul. fœnic. a. ℥i. herb. beton. hyss. meliss. anth. abs. rom. card. b. a. p. j. dact. sebest. an. ℥ß. fol. fen. f. f. ʒx. agar. rec. troc. ʒiij. Turb. al. gum. ʒiij. Jal. Rhab. a. ℥ij. R. gal.

ʒj. cinnam. ʒij. crem. Tart. ʒiij. f. lac. cum sind. al.

Pro Mens. hydromel. alternis matut. quart. ʒ. ante prand. Errat difficilis alui & icteritiæ obnoxia.

In ore continendum cal.

℞. Aq. saly. serpilli, orig. an. ʒiij. sp. vitr. ʒß. M. Gum. Tacam. dif. extend. alutæ & tempori affecto apl. Exh. gut. vi. sp. matric. camph. cum aq. melif. Pro potu dec. fassifr.

OBSER-

OBSERVAT. XI.

A dolore capitis chronico liberatus.

Quidam peregrinus 30. annorum, complexio- nis sanguineo phlegmaticæ, diuturno dolore capitis infestatus, aliquandiu usus fustitu Tabaci, ad eum velut sacram anchoram, suum habens refugium, cum nihil proficeret, me consilii causa accessit, cum conjectura, ab humoribus phlegmaticis, id mali, concitatum, præmissa venæsectione medianæ in brachio dextro, ordinatæ pil.

℞. M. pil. aur. coch. line quib. an.
℞j. cum aq. beton. f. p. 21.

Spes concepta ex voto successit, ut in copia evacuatis superfluis humoribus, à tanta molestia immunis redditus, effectum pil. celebrando.

De Memoria labascente dum ex toto sublata & in apoplexiam, & paralyfin terminata.

OBSERVAT. I.

Cum Ill. ac Generosus Dn. Dn. Christophorus Trucecius, L. B. zur Scheer/ tanto cerebri stupore correptus (ob intemperiem frigidam & exorbitantes humores phlegmaticos corruptos inferentes) ut indies magis memoria adeo violata ac debilitata, quin tandem ex toto abolita, ut sui etiam nominis oblitus. Si literæ ad subscribendum oblata (salvâ adhuc manu) suum assignare nomen non potuit, nec si liberi vocandi, cujusque agnomen succurrebat. Post aliquot demum septimanas, invasit apoplexi-

cum, desinens in paralyfin dextri lateris. Cum ab Ill. Filio natu Majore & Præside Camerali Spirensi à me efflagitatum, ut casum Paternum literis comprehensum, ipsi communicarem, quo eum suo Medico Camerali Spirensi ostendere queat, ejus etiam judicium desiderans. Ill. Dn. ægri totius corporis & partium principalium constitutionem, unâ cum morbo & symptomatis, & mendendi ratione ita adumbravi, ut exin magnam laudem assecutus.

Casus ille descriptus circumstantialiter, reperitur in meis consultationibus.

OBSERVAT. II.

Aphonia ex crapula, soluta.

L 3

Qui-

Quidam Nobilis ex Saxonia oriundus, in re militari, Electori Bavarix, suam locans operam, cui oppidum Lauinganum erat commissum, ex in animi recreandi gratia, ad nos exspatiatus, in hospitio, cui Bos candidus pro insigni divertens, & Baccho nimis indulgens, quadam nocte, aphonus factus, in summo diluculo ego ad opitulandum Advocatus, offendi illum in lecto sedentem erectum, salva ac integra mente, illaesis etiam manibus, quibus animi sui sensa literis consignare, erat expeditus, sola lingua vineta ac restricta, quo minus libera, ad ullum verbum proferendum, attonitis adstantibus & sinistrum eventum suspicantibus.

Exstat apud Hippocratem lib. 5. aph. 5. Si quispiam Ebrius repente obmutuerit, convulsus moritur, nisi febris ipsum corripiat, aut vocem reciperet, ea hora, qua crapulae sol-

vuntur. Si aponia per crapulam causata proveniat à repletione principii nervorum à crassis humoribus oblatorum, ager per convulsiones perimendus, nî febris succedens, materiam illam absumat ac resolvat, si autem vox redeat, ea hora, qua ternulencia abire est solita, argumento, nervos vaporosa vini materia obsepros, inprimis autem septimum par movendæ linguæ inserviens, stipatum, quò minus spiritibus animalibus, liber pateat influxus, ut à calore nativo, aliquot horarum intervallo discuti ac resolvi queant, præsertim si manus Medica admovenda. Prout Patiens noster præmisso clymate, & exhib. aq. cephal. ex hirund. cum castor. & Theriac. cephal. M. cum sacch. cando albo, circa meridiem, vocalis evasit, & lingua ab impedimentis soluta, sermonem expedite protulit.

OBSERVAT. III.

Apoplexia in paralyfin dextri lateris desinens.

Casus ille à me latino idiomate conceptus & circumstantialiter descriptus cum curandi processu, Dn. D. Gutmanno, & D. Jenischio Medicis Augustanis, (id expetenti-

bus ipsius ægri propinquis) transmissus, quo & ipsi suum adjuverent consilium. Is exstat in meis consultationibus delineatus, & contextus laudatus.

OBSERVAT. IV.

*Apoplexia desinens in paralyfin dextri lateris cum
gru torturâ.*

Chicur.

Chirurgus Nosodochii Reip. Ulmenf. ordinarius annum excens 60. Georgius Riedlinus Naturæ melancholicæ, apoplexiâ correptus, in dextri lateris paralyfin terminata, brachio & pede respondente, resolutus, restitente sensu, motu tantum privatis, cum tortura oris & linguæ balbutie. Principio nervorum in cerebri basi residendum, ab humoribus pituitosis non admodum crassis irrigato & obstructo, qui postmodum, è posticâ cerebri cavitate, per dextri lateris vertebra, depluentes, & in nervorum substantiam se insinuantes, prædictis membris motum ademerunt, viam spiritibus animalibus, ad irradiandum, intercipientes. Ad serofos & pituitosos humores in cerebro & nervoso genere hærentes, exterminandos, præscripti hydromel laxat.

℞. R. Enul. fænic. Garyo. an. ℥ij. hyss. beron. card. b. meliss. anth. saly. ivæ arteth. a. p. j. fol. sen. l. f. ℥j. agar. rec. troc. ℥iij. turb. al. gumm. ℥ij. hermodaor. ℥iij. gal. ℥j. sem. anis. ℥iij. f. fac. pro mens. hydr.

Alternis diebus quart. s. magno cum levamine, ut intra octiduum omnia symptomata, majori ex parte sublata.

Postremò hæc pil. ordinatæ.

℞. Extr. pil. coch. ℥j. Ex Panchym. Croll. pil. aur. an. ℥ss. cum aq. saly. f. p. 15.

Pro residuâ materiâ in nervoso genere per sudorem resolvenda ac discutienda.

℞. Milii excort. q. s. dec. in aq. adcrepat. d. col. ℥. ℥. 34. vin. generosi ℥2. M.

Intra dies 12. haustu illo sudorifero manè tantum assumpto, totaliter fuit restitutus.

Spir. ceph. Ahal. cum jusq.

Pro cerebro corrobor.

℞. Aq. Theriac. ceph. mirab. Lang. an. ℥ss. antep. Lang. ℥j. confect. alkerm. ℥j. M. vel confect. Tab. diambra.

℞. Sp. diambra. ℥j. succ. al. præp. ℥j. ol. suc. rect. gut. 4. fac. dif. in aq. ceras. ℥iij. f. Rot.

Pro potu : Dec. lig. fassâfr. ℥ij. bull. in M. ij. aq.

OBSERVAT. V.

Utriusque manus & utriusque pedis contractura.

UXor Dn. Pauli Heldii, Scribæ ædilitii ultra semestre contracturâ utriusque manus eas extendere nequens, & utriusque pedis in-

primis calcanei distortionem, ut eos neque movere, neque insistere, minus ingredi posset, à mucilaginosi humoribus, in tendines & nervos si inci-

se infirmantibus, in lecto decumbens, alterius Medici opera irrita, unguentis & balneis ex dec. herb. sine fructu, per aliquot septimanas adhibitis, tàm & meum requisitum confilium, corpore prius evacuato.

℞. R. Mech.al. ℥iij. El. scam. gr. 7. crem. tart. ℥ss. cum mell. anthos. f. Ecl. Post ℞. R. Enul. fœnic. Ireos. a. ℥ij. abl. card. beton. meliss. anth. a. p. j. fol. sen. f. l. ℥iij. ag. rec. tro. ℥iij. turb. al. hermodact. an. ℥iij. Mech. al. ℥ij. crem. tart. ℥ss. cinnam. ℥j. gal. ℥ij. f. sac. infund. in mens. hydromel. Cum esset dura alui, alternis diebus quart. s. Præscriptum dec. lig. Sancti, sarf. paril. cum mod. sassifr. sed absque notabili commodo. Plurimum adjumenti præstitit ampl. diaphor. Dn. Adriani à *Wynsicht*.

℞. Picis naval. ℥iij. gumm. ammon. tereb. al. a. ℥j. colophon. bdell. a. ℥ij. Thuris alb. mast. a. ℥ij. sandar. galb. in ac. dil. a. ℥ss. succini citrini. ℥iij. ℥ij. cer. flav. ℥vss. f. Empl.

Linteo extensum distortis pedibus circa calcaneum admotum, bis

in die renovando, miro effectu, attractis serosis & pituitosis humoribus, amotum semper depræhensum madidum, quasi copioso rore conspersum.

Pro inunctione manuum;

℞. Ping. hum. Ursi & Lupi. an. ℥ij. tassi. ℥ij. liquef. ad. ol. Vulp. ℥ij. M. remoto ab igni ad ol. anis. ℥ss. ol. cera. ℥ss. agit. & benè misc.

His tantum profecimus, ut manus extendere & cibum capere licitum, & pedibus ingredi concessum, sed nondum sat expedite, quin postremo majoris corroborationis gratia, usu balnei dec. herb. cum mixturâ mineralium, integritati restituta. Forma Balnei erat talis,

℞. Alum. sulph. bac. lauri. a. ℥j. bac. & summit. juniper. fol. sal. nob. a. m. j. omnia in mortario contusa & sacco inclusa decoq. in aheni aq. pro Baln.

Medietas istius mixturæ sumenda pro uno Balneo, per triduum usurpando.

OBSERVAT. VI.

Præservatio à metu apoplexie.

Quædam femina primaria 50. annorum, brumali tempore frigus in cerebro sentiens, insuper catarrho infestata, ab insultu apoplectico sibi metuens, corroborantia tantum expetebat.

℞. Conserv. fl. anth. meliss. a. ℥vi. major. ℥ss. Nucl. musc. conchi. ℥ij. confect. alker. ℥j. M.

Manè & vesperi sum.

℞. Fl. major. m. j. anthos. sal. a. m. s.

m.ß. stech. arab. p. j. Nuc. musc. ʒj. terpass. & sindon. rub. f. cuc. formast. caryo. an. ʒß. Styr. calam. lig. ma rotunda.
alo. an. ʒj. cum modico gossip. in- Multum sibi contulisse, prædicabat.

OBSERVAT. VII.

Contractura ex colicâ.

DN. M. Nicodemus Sitzlinus, Naturæ melancholicæ, dum in Alfatia concionatoris munere functus, vinis generosis tartareis in copia haustis, colicâ correptus, exin resolutus & contractus manibus pedibusque, materiâ morbificâ per *perâ-* *facis* ad nervosas partes, & extremos artus delatâ. Primò usus Thermis plumbariis in Lotharingâ sitis, sine ullo profectu, tandem restitutus Baln. dec. herb. orig. cunilæ, rosmar. maj. chamo. salv. vulg. 9. Bad. manè hor. 3. & vesperi hor. 2.

OBSERVAT. VIII.

Paralysis ex colicâ.

Quidam Canonicus in cœnobio Secoviensi Episcopatus superioris Styriæ, (in quo Sereniss. Archidux Carolus, cum suis posteris magnificam, imò regiam habet sepulcruram) præcedente colicâ, totaliter resolutus, omnium membrorum motu privatus, materiâ morbificâ translata ad musculosas & nervosas partes, viam spiritibus animalibus intercipientem, quò minus penetrare, easque irradiare ac collustrare poterint. Et si varia exhibita convenientia evacuantiâ, & cura sudorifera ex dec. lig. Sancti & sarf. paril. à me administrata, absque levamine.

Cum res visâ desperata, tandem superis aspirantibus, in integrum est restitutus beneficio Balnei dec. herb. chamo, salv. major. orig. rosmar. mentè, bac. cum summit. Juniperiæ. Verè Plato dial. Tim. Sicut hominibus fatale vivendi spacium, ita & morbis fatalem esse cursum. Res mira, dum complures ægri, chronicis morbis discruciat, & vario remedium genere, in cassum tractati, tandem instante fatali juvandi termino, non absque singulari Numinis inpositione, ex imperato, tale medium succurrat, quod salutem.

M

OBSER-

Utriusque cruris paralysis.

Cum essem Laphemium evocatus ad Nob. Dn. Phil. Carolum de **Welden**/inter alios egros, cujusdam subditi Filia 10. annorum curanda presentata, utriusque cruris patalyli detenta, totaliter motu privata ab obstructione nervorum circa os sacrum procedentium à crassis pituitosis humoribus & viam spiritibus animalibus motioni intervenientibus, præcludentibus. Cui sequentia ordinata & feliciter curata.

Ad humores phlegmaticos evacuandos. Præscriptum hydromel laxat.
℞. R. Enul. sænic. Ireos flor. an. ʒij. herb. beton. meliss. anth. salv. a. p. j. fol. sen. l. l. ʒj. agar. rec. troc. ʒss. Mech. al. ʒij. Turb. al. gumm. ʒij. gal. min. ʒj. f. sac. pro mens. hydrom. exh. quart. s. pro vice.

Corpore depurato, ordinatum Baln. ex dec. herb. salv. orig. anthos. major. chamo. gr. & summit. Juniperi.

De convulsionibus Epilepticis.

OBSERVAT. I.

Um Filius meus Nathanael, 20. ann. artis Pæoniæ Studiosus, Naturæ melancholicæ, in Pharmacopolio Argentoratenfi Ringleriano, suam locans operam, feбри continuâ malignâ aliquandiu detentus, ab eâ tandem liber ac immunis, cum videretur in salvo, convulsionibus Epilepticis erat correptus, interdum sola crura motibus convulsivis per intervalla, agitata: malo isto per aliquot hebdomadas perdurante, Argentinam relinquens, ad nos velut Patrios Lares, se recepit, expectans morbi eventum, secundum Dei beneplacitum. Erat casus miserandus & deplorandus. Invadente paroxysmo Epileptico, ingens stertor subsequutus, qui de summitate ædium in plateâ exauditus, ut metus immineret suffocationis. Casus rarus & paucis Medicis, præsertim in nostro districtu, cognitus. Ego ponderans varias circumstantias, imprimis respiciens illius Naturam melancholicam, observare cæpi illa symptomata non per *idiopatiam* à cerebro dependere, sed per *sympatiam* hypochondriorum, sub quibus in venis mæraicis delitescat *laburra* vitiosorum humorum.

morum melancholicorum, cum bile & sero mixtorum, è quorum *phlogiston* ac fervore, per putredinem concitato, dum expirant maligni ac corrupti vapores, cerebrum & nervosas partes impetentes, & suã inimicã qualitate, facultatem expultricem irritantes, ad rem noxiam persequendam, motus illos convulsivos concitari. In hac meã opinione sum confirmatus haud frivolis conjecturis, dum quotidie paroxystico redeunte, in lecto decumbens, per horas 6. 7. 8. 12. quasi attonitus, sine loquela, immensum capitis dolorem percipiens, quasi cerebrum funiculis *contractum* contraheretur, insuper in toto æstum sentiens, febrilem dispositionem arguens, imprimis circa sinistri hypochondrii regionem, ardorem animadvertens. Exin effumantes vapores mala qualitate imbuti, tam gravium symptomatum authores. Ad malum illud debellandum, rationi consonum videbatur, vitiosos illos humores evacuate, obstructions reserare, & malignitatem propulsare. Eum in finem diversa ordinata purgantia, sed sine fructu, ut ipse etiam dixerit, eorum medio, morbum suum eradicari non posse, nisi alia succurrant præsidia, ætæ de suã salute, cum & Medici Argentinenfis opera, evacuando procedentis, frustra. Tentavi etiam venæsectionem in brachio sinistro, aperta splenetica, haud levi

cum levamine, exin quasi substracto igneo funiculo, qui sub sinistro hypochondrio, herere videbatur. Cum autem malum tam refractarium, tam contumax, ut hisce præsidiiis non cederet, cum iste affectus mihi videretur magnam habere cognitionem, si non identitatem, cum morbo illo epidemio Hassiaco, quem *die Kirbelsucht* indigitant, à corruptione serosorum cum ichoribus biliosis, mixtorum humorum, pronato, cum motibus convulsivis conjuncto: Exin scopum curationis direxi, ad infringendam venenositatem, salutari successu & eventu.

R. vincetoxici, succisæ, Enullæ, pæon. maris decr. L. coll. Garyo. an. ʒiʒ. bac. lauri. ʒʒ. anth. sal. ferpilli. a. gr. xv. sp. plirifarch. diamof. dul. dianth. a. ʒʒ. f. p. cujus prima vice. ʒi. oblata, cum aq. pæon. ceras. n. a. ʒiʒ. M.

Vix persuaderi, aut impelli potest ad assumendum, tam erat nauseabundus, aut more melancholicorum suspiciosus ac diffidens. Tandem obsequium præstitit. Pul. illo oblato, in lecto decubuit à summo diluculo ad vesperam usque, sine loquela, oculis clausis, quasi attonitus. Cum ad se rediisset, percontanti de medicamento successu, respondit, se tantam contractionem in capite sensitisse, per aliquot horas perseverantem, quasi tota cerebri substantia per oculos, nares & aures erumpere

conaretur, velut funiculis divulsa. Cum suavissem illius pul. usum per aliquot matutinas continuaret, cum impossibile, annosam quercum, unico ictu prostrernere: ita morbum radicatum, unica vice expugnari non posse: sed rotis viribus restitit.

Non minus unica illa dosis pul. prædicti alexiteriam vim habentis,

miraculosum reliquit effectum; dum omnia symptomata evicta & profligata, nec amplius reversa. T^{is} ^{est} in morbis, & vim occultam pauci respiciunt, solis purgantibus & obstructiones reserantibus, cunctos morbos propulsare, in cassum annitentes.

OBSERVAT. II.

Epilepsia non à solâ vaporosâ materiâ, sed humorosâ copiosâ in cavitatibus cerebri contentâ, proveniens.

ILLust. ac Generosus Dn. Erasmus de Teuffenbach/ L.B. in Styria, cum febre heclicâ contabuisset, ut nihil residui, præter cutim & ossâ, tandem convulsiones Epilepticæ supervenêre & finem vitæ imposuêre. Erant panè continuæ die noctuque affligentes, ultra biduum perseverantes, dum Natura evicta & prostrata, eram attonitus, & etiamnum quoties recordari soleo, admiror, tantum sceletum, tantam violentiam symptomatum, tandiu sustinere potuisse, observatum ex capite materiam creberrimè descendere per fauces in œsophagum, eam deglutire Ill. æger est coactus, interdum etiam per os rejecta, ad viriditatem & nigritiem inclinans, exin perspicuum, humores corruptos, cum bile & humore melan-

cholico mixtos, illius mali effectores. Etsi haud levis controversia, utrum p̄aroxysmi Epileptici à vaporosâ, vel humorosâ materiâ, ventriculos cerebri opplente, proveniat. Quamvis indubium, quin sapius à malignis vaporibus facultatem expultricem stimulantibus, ad noxium removendum, emergant, sed in illo subjecto, quin cavitates cerebri fuerint repletæ copia corruptorum humorum, τὰ μὲν, hoc est luculentum, dum æger frequentius materiam delabentem deglutire coactus, quæ tamen non tam ratione obstructionis ventriculorum cerebri, τὰ δὲ illud concitavit, quin potius ob malignam ac inimicam qualitatem, qua infecta irritando cerebri membranulas investientes, ad noxium amoliendum.

OBSER-

OBSERVAT. III.

Epilepsia à colicâ cum geminatâ visione.

Rever. Pater, Prior Cœnobii Iffenfis, Naturæ melancholicæ, facie & barbâ nigricante, aliàs sat robusti corporis, inordinatè vivens, colicâ graviss. exagitatus, compressione valida torquendo intestina, tandem materia morbifica translata in cerebrum, terminata in convulsiones Epilepticas. A dolore levatus, per aliquot hebdomadas obambulans cibum capiebat, de nullo amplius symptomate questus, quam quod cunctas res, quas intuitus, geminas cerneret, alterutro humore cristallino è sua sede dimota, & per convulsionem, sursum tracto, vel deorsum delato. Id admiratione & commiseratione dignum, etsi spectatores non rarè ad risum concitati. Si quis ei manum porrigebat, ad excipiendum, tùm ille geminam se videre putabat, dubius utra apprehendenda. Idem contigit in cibo ex patina capiendò, & cyatho ori admovendo, ut aberraret in eligendo. Id mihi conspicanti, sæpius ritum expressit. Isto symptomate menstrui spacio molestante, tandem recessit,

sed vitrea erat valetudo, intra dies 14. convulsiones Epileptica inopinatò bonum illum Patrem torquere ceperunt, die noctuque affligentes, nec prius desinentes, quàm ipso è vivis sublato.

Itidem ille, ut in superiori observatione citatus Dn. D. continuo materiam viridem & nigricantem, talis etiam interdum per os ejecta, è cerebro per palatum descendentem, deglutire est coactus, dum suffocatus.

Cum prima vice dolore colico correptus, nec cederet, exhibitis purgantibus etiam ritè operantibus, ad opiata compulsi necessitas.

℞. Laud. op. cum magist. gr. 4. f. p. j. Dolor sopitus.

Cum magna adesset *ἀνορεξία* quævis cibaria averfando.

℞. Aq. bor. bugl. an. ʒʒ. Ros. ʒiij. til. ceraf. lil. conval. cinnam. a. ʒiij. man. Chr. perl. ʒj. M.

Ista aqua per aliquot septimanas fuit recreatus & sustentatus, aliquot vitra absumendo & deprædicando.

OBSERVAT. IV.

Epilepsia colicæ succedens à corruptis ac putidiss. humoribus.

M 3

Nob.

Nobil. Dn. Michael Donspergerus, Naturæ melancholicæ, cum sævis. doloribus colicis infestatus, ad ipsum vocatus in oppidum **Leibenz** / superioris Styriæ, sed antè meum adventum, convulsiones epilepticæ eruperunt, ut de vitâ periclitaretur. Cum æger & Conjux multis precibus instarent, nè ipsum defererem, quin aliquam convenientem curam susciperem, quo & à præsentî malo penitus liberari, & ab imminenti, seu recidivâ, præcaveri queat, corpore prius probè evacuato, propofui decoctum lign. sanct. cum sarf. paril. Obsequium præstitum, assumptum, & feliciter ad finem perductum, magno cum emolumento. Ab haustu, sudorifero semper promanabant sudores valdè fortidi, ut cum sudore absoluto, lecto detecto, detergendus, sua graveolentia, adstantibus abominandi, indubium corruptorum humorum argumentum. Per mensem apud illum hæsi, interea etiam alii valetudinarii, consilii causa, me accersiverunt, ut tandem benè nummatus domum reversus, relicta honorificâ, mei memoriâ & benevolentia.

De Convulsione.

OBSERVAT. I.

Convulsio diversarum partium à Vermibus causata.

Ellia 14. annorum Dn. Davidis Wolfii, Cōsulis Reip. Isnenfis, in collo constrictionem sentiens, Chirurgi operam adhibuit, qui per gargarismum succurrere malo, (ratus à materia catarrhali profectum) tentavit frustra. Cum in horas deterius haberet, & magnum impenderet suffocationis periculum, tandem circa mediam noctem ego excitatus & vocatus, comparui, thalamum ingressus, offendi ægram erectam in lecto sedentem & querulam, de ingenti contractione faucum sibi respiratione interceptâ moriendum clamitantem, nî subveniatur subito. Conspicius etiam aderat motus convulsivus, utriusque brachii, & utriusq; cruris, modo dextrum brachium, modò sinistrum ad pectus, modò dextrum crus, modò sinistrum, magna violentia ad nates usque, invita ægra, quasi funiculis alligata, alternatim reflectebantur. Tam miserandum & condolendum spectaculum, mihi haud obvenit. Cum ob instans discrimen vitæ, consiliura

filium capiendum præsentaneum, & in suspenso, quid de causâ morbi statuendum, & qualia remedia præscribenda.

Primò astite gratiâ divinâ, ordina-
navi aq. cordialem.

℞. Aq. bor. ceras. an. ʒ2. lil. con-
val. meliss. beton. an. ʒj. cinnam. ʒʒ.
corall. rub. præp. ʒj. Bezo. ori. gr. vi.
man. Chr. perl. ʒvi. M.

Vix unius atque alterius cochl.
dosi assumpta, constrictio colli re-
cessit, liberior respiratio successit.
Exin suspicari capi, illa symptomata
concitari à vermibus, qui suavitate
aq. cordialis pacati conquiescant.
Id meum essatum, quibusdam mu-
lierculis præsentibus, (quæ Medicis
ob hebetudinem mentis, semper
adversariæ & ad calumnias intentæ,
id dolendum, vix corrigendum) ab-
sonum videbatur. Sed ipsa praxis &

eventus, meum vaticinium compro-
bavit, cum ea matutina hausisset po-
tionem laxat.

℞. Fol. sen. ʒij. agar. rec. tro.
Rhab. el. an. ʒij. cinna. zing. a. ʒʒ. in-
fund. in aq. beton. sp. vit. g. iij. In col.
leviter ex pres. ʒ3. dif. Mañ. El. ʒj. f. p.

Post horas 4. duo oblongi ver-
mes cum vitiosis humoribus excre-
ti, & symptomata remissiora rarius
infestabant. Ad reliquias penitus
propulsandas.

℞. R. dict. al. zedo. tormentill.
an. ʒj. sem. santon. p. ij. herb. abs. rom.
card. b. cent. min. a. m. ʒ. fol. sen. f. f.
ʒvi. agar. rec. tro. Rhab. el. a. ʒ4.
cinna. ʒij. zing. gal. a. ʒj. f. fac. pro
vini ʒ. 2. aq. card. b. ʒ. j.

Cujus quart. ʒ. ante prandium as-
sumpsit, vesperi adhuc unicus tan-
tum vermis rejectus, & ita ægra à
præsentis periculo liberata.

OBSERVAT. II.

*Motus quasi convulsivus territans, noctu & interdum, per
intervalla, repetens.*

Cum Dn. Johan. Popius, 70. ann.
civis Ulmenf. ultra semestrem per
quam molesto symptomate exagita-
tus, motu quodam convulsivo, mul-
tociens die noctuque paroxysmo re-
petente, territante & conquassante,
à malignis vaporibus ex abdomine
expirantibus, nervosas ac sensiles
partes percellentibus & extimulan-

tibus, ad rem adversam excuten-
dam. Prius usus consilio Dn. D. Hor-
stii, sed absque ullo profectu: exin
mea requisita opera, quæ itidem ir-
rita. Tandem fortuito, utriusque fe-
lici Fato, liberatus ex insperato.
Cum enim *ixuxia* & *dyuria* gravissi-
ma urinæ suppressio urgeret, me ac-
cessendum curavit, cui symptomati
abigen-

abigendo, inter cætera, ordinavi. lestum symptoma, in simul profligatum.

Ol. still. succ. rectific. gut. vi. cum aq. petros. cochl. 2. 3.

Id calidè oblatum aliquoties. Res mira & inopinata, non modo lotium provocatum, sed & illud mo-

Vel exin relucet, non rarè Medici phantasiàm à causa superiori ita dirigi, in ægrorum salutem, & sui nominis laudem.

OBSERVAT. III.

Dolor & contractio dorsi, motu ἐπισθόρως.

DN. N. **Bienlin** / ordinis mercatorii dolore ingenti cum contractione dorsi, motu ἐπισθόρως convulsivo, à defluxione in nervos se infinuante, & miserè torquente, infestus, seq. unguento liberatus.

℞. Ung. Aregon. Marti. agrip. an ʒij. ol. chamo. anet. lil. al. a. ʒj. lumbric. terr. vulp. a. ʒiʒ. ping. taxi, hum. vulp. a. ʒʒ. M. cal. inung.

Bono Genio sit laus, qui præsentaneum suggestit præsidium.

OBSERVAT. IV.

Motus convulsivus cum risu involuntario.

Quidam Sacellanus cujusdam Nobilis in nostro districtu, Naturæ melancholicæ, aliquandiu risu involuntario exagitatus, sæpius in die paroxysmo repetente, sat diu durante, & ad cachinnandum impellente, cum extremarum partium tremulo ac convulsivo motu, à collectione humoris atrabilarii circa viscera secundæ concoctionis coærcervati, fermentantis, & peculiari modo corrupti, exin pravi vapores expirantes, ad diaphragma pertinentes, id vellicantes, ad risum, præter voluntatem provocant, ad musculosas & nervosas partes extimas delati, inimica & acri sua qualitate,

Naturam stimulantem, motum convulsivum concitant. Corpore prius evacuato per melanogoga & phlegmagoga, usus sæpius 4. v. cochl. hydromel. laxat. tartarifati. Tandem ad discutiendam materiam corruptam, nervoso generi infestam, seq. pul. appropriati ʒj. exh. cum aq. ceras. & veron. desuper sudando in lecto, per aliquot matutinas continuando.

℞. R. angel. vincetox. a. ʒj. farf. paril. Garyo. pæoniæ. succifæ. a. ʒij. anthol. salv. thymi. a. ʒʒ. bac. lauri. ʒj. spec. diamb. compl. diamof. amari. a. ʒʒ. confect. diaxylal. ʒʒ. f. p. Cura ad nutum & votum successit.

De

De Catalepsi.

OBSERVAT. I.

Vxor cujusdam mercatoris Ulm. corporis habitu melancholico, per complures annos, melancholicis phantasmatis exagitata, valde inquieta, ut non interdum solum, sed & non raro per integram noctem, garrula, quasi praesentes opposcentes, de rebus variis, quibus respondendum & resistendum. Aliquando depræhendi illam catalepsi correptam, in sella sedentem, apertis & in conniventibus oculis, motu & sensu privatam, velut totam rigidam, instar statuae, & in *curat* constitutam. Consimilis casus rarus, mihi antea non obvenit spectandus, nec ingratum, tum cognovisse. Et si auctores, de causâ istius affectus admodum discrepantes, mihi tum rem penitus contemplanti, videbatur *ad* illud concitarum à vaporibus frigidis ac siccis, à sanguine melancholico emergentibus, & cerebrum impetentibus, & in ipsius nervorum tunicas, praesertim posticas, se insinuantibus & spiritus animales sisten-

tibus, velut fulmine perculsos, quod etiam vim habet vinum in dolio coagulandi. Cum malum illud subito invaserit nec diu durarit, exin conjiciendum, materiam vaporosam in culpa.

Non autem vapores illi melancholici, frigiditate actuali (cum talis frigoris gradus in vivente non datur) coagulandi vim habent, cum plures multò frigidiore cerebri interperie praediti, & tamen non evadant cataleptici: sed suâ virtute acidâ vitriolatâ, ac ponticâ, figendo spiritus animales, & nervorum tunicas constipando.

Per intervalla evacuata:

Ꝟvi. hujus syr. in jus. Gall. Ꝟ. cort. R. Ell. n. præp. Ꝟb. polyp. q. Ꝟib. epith. Ꝟvi. R. bar. bug. a. Ꝟv. ceter. fumar. cap. ven. cusc. chamædr. agrim. a. m. j. fol. sen. l. l. Ꝟx. sem. carth. Ꝟb. Rhab. Ꝟij. Mechic. Ꝟiiib. sem. anis. Ꝟij. cinnam. Ꝟij. pafs. Ꝟij. dec. in aq. ad lb. 2. col. clarif. ad suc. pom. dul. Ꝟiiij. syr. epith. Ꝟ4. sacch. lb. ib. dec. ad consist. syr.

De Melancholia.

OBSERVAT. I.

Melancholici phantasia corrupta se totius orbis Monarcham.

N

Cum

Cum antè annos 36. ab Ill. ordinibus Ducatus Styriæ, pro medico ordinario receptus, ut in Styriâ superiori, in Metropoli Judenburgensi habitarem, & operâ medicâ Ill. Proceribus inservirem. Eram tùm admodum juvenis 24. annorum, ob id parum confidentiæ in me velut inexperto Medico, locatum, posthabito, quod ob theoriam haud vulgariter fuerim commendatus. Quam primum in illo oppido appuli, literas commendatitias, Illust. ac Generoso Dn. Dn. Julio, L. B. de **Cussenbach** / supremo Inspectori inscriptas tradidi, iis referatis & perlustratis, me benignè excepit & officia sua obtulit. Contigit autem felici meo Fato, ut illius Frater Dn. Ehrenricus &c. (cui Natura obtigit melancholica, & corrupta phantasia per annos complures molestatus, ut sibi imaginaretur, se totius orbis Monarcham) altero statim die à meo adventu, dolore colico exagitatatus, meum requisitum consiliam, non tam eo finè, ut restitueretur

in integrum, prout opinio vulgaris, quin potius, ut à me, velut Medico juvene (juxta tritum adagium. Novitius Medicus, novo opus habet camiteric) ad orcum ablegaretur. Sed vix uno atque altero clysmate injecto, liber ac immunis à cruciatu evasit, & cum inter excernendum, cum vitiosis humoribus, unâ status erumperent, tum Illust. æger, ex corruptâ imaginatione, se animam efflare, & sibi moriendum, dictitaret. Primâ istâ curâ tam prospere succedente, præter aliorum spem, tùm Illust. Frater D. Julius me celebrare & aliis etiam Magnatibus commendare cepit, & per hunc gradum *Fortuna, seu Providentia divina, me ad sublimiora evexit*, ut exim majori concitatâ famâ & confidentiâ, obvenerit facunda praxis medica. O felicem, cui favor ab alto. Cum non rarò Deo O. M. ita disponente, nobis non animadvertentibus, talia media occurrant, quæ admirationi in procurandâ nostrâ salute.

OBSERVAT. II.

Fœmina funestis cogitationibus intenta, & pænè desperabunda.

Fœmina primaria melancholicis symptomatis ad eò sævis molestata, ut interdum tam tristes ac funestæ animo obversarentur cogitationes, de violentis malis sibi inferendis, ac filio vitæ abruptum.

rumpendo infuper querela aderat, de oris amarore, & corporis per intervalla repetente horrore. Cum illius propinqui valdè anxii ac solliciti, nè impos mentis evaderet, dum nec blando sermone, nec severiori objurgatione, à viâ erroneâ ad regiam reduci possët. Cum ipsius Frater haud pridem lue pestiferâ è vivorum numero exemptus, ipsa perterrita, & assiduâ imaginatione agitata, quasi consimili pathemate, sibi foret emigrandum. Cum meum requisitum consilium, accessi, offendi ægram pavidam & pusillanimum, exin amicis suggesti, afflictam non esse magis affligendam, importuno affatu, quin potius sit excipienda & tractanda benigno alloquio, ad præcavendum, ne ad desperationem redigeretur. Cum animadverterem oris amarulentiam, ob *ἀναδρεμὴν* regurgitationem humoris biliosi ad os ventriculi delati, ex obstructione vesicæ felleæ: quin & cum in præcedente puerperio, lochiâ corruptâ rejectâ, exin sum suspicatus, pravos humores in vasis uterinis & venis meseraicis hærentes, plurimum contulisse ad formidinem ingerendam, & phantasiam corrupendam, subvectis malignis vaporibus cor & cerebrum percellentibus. Proin ad depurandam massam sanguineam à spurcicie humorum biliosorum & melancholicorum.

℞. Extr. d. carth. ℥j. syr. viol. sol. d. Rhab. Augustan. an. ℥j. dec. fol. sen. ℥iib. M.

Ad eventilandum sanguinem; aperta mediana brachii sinistri. Dehinc ad reliquias intimius impactas averrucandas, ordinavi vinum laxat.

℞. R. cich. polyp. q. a. ℥β. abl. rom. card. b. beton. citrar. anth. chamæd. a. p. j. fol. sen. ℥i. ℥j. agar. rec. tro. ℥iij. Rhab. Jalap. a. ℥ij. crem. tart. ℥4. pass. ℥j. cinnam. ℥j. gal. ℥ij. pro vini ℥b. 3. & aq. cichor. & meliss. a. ℥b. 5.

Alternis diebus, dimidium quart. hausit, magno cum levamine. Eo absoluto, cum per intervalla melancholicæ imaginationes redirent, ratus, eas prodire à malignis uterinis vaporibus.

℞. Aq. Hyster. seu d. meliss. compos. ℥. 3. Manè & vesp. coch. 2.

Ad ventriculorum corroborandum:

℞. Elix. propr. parac. gut. v. 6. cum 2. coch. jus. Gall. cal. manè exh.

Et ita curæ colophonem imposui, illa restitutâ sanitate gaudens corporis & mentis, felicem medelam deprædicans. Exin patescit, quantum intersit, causas morbificas habere cognitâs, ipsa etiam ægra tandem advertit, tantam animi angustiam, à corruptis matricis vaporibus, cõcitata, dum quoties assumpsit aquam illam antihystericam, illicò levamen percepit.

OBSERVAT. III.

*Melancholicus in summo gradu vini haustu
recreatus.*

DN. M. Nicodemus Sirzlinus, purus purus melancholicus, valde pusillanimis, anxius & meticulosus, à nulla re, majus capiebat solatium, quam haustu vini, Naturâ frigidiore incalescente & per regenerationem spirituum, accidentariam hilaritatem procurante, sed ubi sanguis defervebat, pristina rediit tristitia. Exin sum exoratus, ut ad propulandum ac mitigandum animi mororem, remedium *universis* communicarem.

℞. R. bugl. ab. inter. cort. mund.

℥4. fl. bor. bugl. anth. an. ℥2. citrar. cum fl. m. 3. pass. min. mund. ℥viij. cinnam. ac. ʒiʒ. f. sac. pro. v. mens. vini in dol.

In prandio haustum sumpsit, id laudibus extollens. Post annos complures à catarrho suffocativo è vivo est sublatus, illius morbi decursus & qualia viscera, cadavere aperto, reperta circumstantialiter à me consignatus extat in meis consultationibus, multa singularia & notabilia occurrent.

De Mania.

OBSERVAT. I.

Duo Maniaci restituti.

Um quidam Vir honestus Civis Iſnenſis, cum uxorē ex Ducatu Wirtembergico, domū reversus, ambo tanto furore correpti, ut catenis constringendi ac coercendi, ne sibi & aliis exitium ac damnum inferrent, vulgò creditum, toxicum oblatum, mentem evertens, erant die noctuque valde inquieti, cum continua

agitatione & absurdis dictionibus. Si causa naturalis, quin ab atra bile incensa ac deusta *ad* illud concitatum, indubium. Maritus ita tractatus & curatus.

℞. Fol. sen. f. f. ʒʒ. Rhab. El. ʒ4. cort. Ell. n. præp. ʒij. prun. dul. v. sem. anil. ʒj. inf. per. n. in dec. fl. & fr. Mane facta ebull. & expref. ʒ. ʒ4. in qua dis. El. lenit. diacath. a. ʒiʒ. conf. Ham. ʒ4. syr. ros. sol. Mann. a. ʒʒ. M.

Erat

Erat difficilis alui. V.S. primò mediana in brachio dextro, post etiam aperta cephalica utriusque manus inter pollicem & indicem.

℞. Ung. popul. ʒʒ. ol. Nymph. viol. pap. expref. a. ʒij. op. theb. gr. 7. cro. gr. ij. cer. parum. f. lin.

Pro lavacro pedum:

℞. Nymph. lact. viol. a. m. iijʒ. Ros. m. iʒ. aneth. chamo. a. m. ʒ. fa. lic. m. j. cap. pap. al. 7. dec. in aq. ʒ. Amyg. d. ʒʒ. sem. 4. fr. ma. a. ʒij. sem. pap. al. ʒij. cum aq. hord. f.

Emuls. ad. syr. viol. pap. errat. a. ʒʒ. M.

Tandem ℞. aq. Ros. ʒx. op. El. ʒj. cro. ʒʒ. M. pro epith. frontis & temporum, cum linteolis imbutis & expressis, tep. apl.

Parum etiam naribus instill. ante cubitum.

Exh. etiam gr. 4. laud. op.

Eâ nocte dormivit, cum antea, per dies 14. insomnis, & menti restitutus. Quin & uxor consimilibus recuperavit *auxiliar* corporis & mentis.

OBSERVAT. - II.

Cum Dn. Caspar Hilleri, Pastoris Reip. Insensis Filius M. artium, Maniâ sævâ obsessus, Pater meum efflagitavit consilium, pareo, trans-

mitto, id à Medico illius loci laudatum, cujus apographum extat, in meis consultationibus.

De Catarrho,

OBSERVAT. I.

De variis symptomatis à catarrho materiæ concitatis:

De qualitate camphoræ, & situ cordis.

Um olim Durlachii Marchionatus Badensis oppidum hæsilsem, ipse Illustris. Dn. suum intimum Secretarium ad me ablegavit offerentem chartam, in qua varia consignata symptomata, à catarrho proficiscientia, quibus S. C. molestata, meum desiderans iudicium. Consilium

erat conceptum & oblatum & laudatum. In aulâ dici solum, Ill. Dn. Marchionem ab Alchymistis olim ita tractatum, ut rota ipsius Natura corrupta, si maturius tale obtigisset consilium, indubium, quin à gravioribus symptomatis præservari & commodiore frui valetudine licuisset. Illius apographum reperitur in

meis consultationibus. Quid mihi contigerit tūm in aulā, haud abs re commemorare notatu digna. Eram invitatus ad cœnam unā cum Mediculo, adērant & duo nobiles cum Marchionisā, cum tabulæ assedissemus, tūm sua Celsitudo, mihi proposuit quæstionem dissolvendam de camphora, cujus esset temperamenti, calidi vel frigidi, cum respondissem, rem intricatam, dum discrepantes & è diametro repugnantes Medicorum extent opiniones, mihi probabiliorē videri eorum sententiam qui statuunt devertere ad crasum frigidam, non tam manifestā qualitate, quam *διὰ τὴν ἐξουσίαν* potentiam essentiali refrigerare, istam *ἐπιπέρας* & operationem esse cognitam ex effectu, dum arcere solet morbos ex calidā *διὰ τὴν ἐξουσίαν* concitatos, & Erysipelata propellit. Contraria autem contrariorum esse remedia. Tūm S. C. instabat, cum camphorā conferat plurimum in affectibus hystericis, hī autem à causā frigidā proveniant, erit igitur qualitatis calidæ: huic objectioni per distinctionem, occurrendum asserui: commendari medicamenta camphorata, non ad corrigendam intemperiem frigidam, sed ad profliganda symptomata matricialia, si in culpā vapores corrupti & maligni, ad eos, vi alexiteria infringendos, (eā de causā camphoram velut insigne alexicacum in ipsā pestilentia, summopere de præ-

dicatur) dum per os assumpta, Effentia tenuitate, per intima penetralia se insinuare, & haud levi amaritie & acrimoniā, & insitā *ἰδιοσυγκροσίαν* malignitati repugnare & tetros halitus resolvere & propulsare, assolent, vel *ἰδιοσυγκροσίαν* quadam, occultā proprietate prodesse. Adhæc S. C. conticuit & aliam quæstionem protulit, percontando, ubi cor suam sedem habeat, respondi, in thoracis medio: tūm S. C. regessit, potius inclinare ad regionem sinistram, ob pulsū eò loci magis conspicuum, referebam id contingere, ob sinistrum cordis ventriculum, in quo arteriarum origo, à quibus pulsus obveniat, aliās teste Galeno lib. 6. de vl. part. consistere in medio pectore: adhæc etiam silit.

Quod autem quæstionem de situ cordis proposuit, ex in nata est occasio. Cum aliquando ingenti cordis palpitatione laboraret, duo Medici Heidelbergā evocati in auxilium, inter cætera remedia ordinatum Epithema cordiale, ibi rixa & contentio cum Medico aulico Durlacensi, quò loci illud esset applicandum, & tūm litigium de situ cordis, illis contententibus in sinistro latere locatum, isto autem in medio situm, asserente, tandem cum neutra pars cedere velleret, de conceptā opinione, Medici Heidelbergenses provocabant ad experienciā, & anatomiam, cujus medio ista controversia sit

fit dirimenda. Cum autem Scrofa apud S. C. deferentes, quod tam viscera interrana, quoad situm, imperitum alar Medicum, cui incohaud dispari modo, disposita, ac in gnitus situs cordis. Exin Dn. Marchio tantam concepit indignationem, ut Medicum aulicum officio motum, aliò relegarit. Exin etiam apparet, quàm inamica res sit æmulatione Medicorum & quàm detrimetosa calumnia.

OBSERVAT. II.

Quidam Vir primarius chronicis tracto, & dec. sassafr. pro potu, liber catarrhis obnoxius, aliis frustra evasit.
ncis, pul. Nicotianæ per nares at-
ꝛ. Fol. Nicot. cum ol. anis. præp.
3j. fl. major. ʒj. mol. gr. j. f. p.

OBSERVAT. III.

*De Tabaci præstantiâ in defluxionibus, in abigenda crapulâ,
& mirâ qualitate in præservando ab inediâ.*

Cum in toto terrarum orbe, nulla planta reperiatur, quæ ob præcellentes qualitates, ad omnis generis ægri tudines, internas & externas partes obsidentes, propullandas, tantum elogium, præsertim in affectibus catarrhosis suffitu & pulvere adhibito, ac ipsa Nicotiana, exin suo merito, sana sancta dicta, ab effectu, ob præclaras & quasi divinas sanandi dotes. Etsi illa ob insignes virtutes summopere celebranda, non minus, cum ab hominibus delictiosis, illius usus non ad morbos profligandos, sed vitia propaganda, adhibeatur, in multorum reprehensionem incurrit, dum ipsius suffitu & pulvere, libidine effrenatâ abutuntur bibuli, ad cerevisiæ & vini vapores in cerebro coagulatos & adglutinatos, resolvendos ac detrahendos, ut temulenti exin sobrii redditi, denuò computationibus indulgere, & non unâ vice in die Ebrietati studere, liceat. O vitijum execrandum! O vita belluina. Adeò illa ~~non inveni~~ inolevit, ut deploranda, vix emendanda, dum non solum Martiales, sed & oppidani ac ipsi etiam pagani, suam illic voluptatem quærant & capiant. Mihi ex relatione cujusdam viri fide digni innotuit, haud
-ridem

pridem in Belgio, inter duos Nobiles, certamen institutum de copiosiore Tabaci haustu, victori proposito præmio 200. Thalerorum, quorum alter 300. fistulas absorpsit.

Cum antè triennium, in dioecesi Eisenburgensi, diversaret, incidi in quendam militem Salva-Guarda dictum, pro subditorum custodia ac tutelâ destinatum, qui asseveravit, suffitum illum inter milites tam vulgarem, ut si quid de stipendio menstruo residui relictum, in Tabacum impendant, subjiciens: O quàm dives essem, si haberem eos nummos, quos pro Tabaco exposui. Cum ille suam olim operam etiam locarit in naumachia, mihi retulit, suffitus Tabaci frequentissimum usum esse inter milites classarios, præsertim si commeatus inopia, ad famem præcavendam & dispellendam, per 2. 3. dies mediam sustinentes, citra ululum incommodum. Cum videatur à ratione alienum, ab ullo suffitu sperandam alimoniam, ad famem placandam, accommodatam, haud abs re, inquirere in causam, tam admirandi effectus.

Ultra 10. lustra abiêre, quod Nicolai Monardis Medici Hispani de rebus Indicis commentaria perlustrare contigerit, ubi refert, ipsos Indos, præsertim si per loca deserta peregrinandum, in cibi ac potus defectu, ad famem & sitim fallen-

dam, masticare pilulam pisi magnitudine, ex Tabaco concinnatam, cujus beneficio per quadriduum, absque ullo cibo ac potu, iter peragant, sine ullo sensu famis ac sitis.

Author ille rejicit causam in phlegma per pilulam Tabacinam masticatam, è cerebro tractum & deglutitum, quod pro alimento inserviat, sed absolum. Cum multa reperiantur simplicia, è quibus apophlegmatissimi componuntur, phlegmata è capite allicientia, iis deglutitis nulla inest facultas famem & sitim per quadriduum (intellectum velim hominem sanum, non morbosum) remorandi, sine ulla offensione virium. Accedit & hoc Herculeum suffragium, quod ipse etiam suffitus Tabaci, eundem præstet effectum. Quis amabò fumo ulli attribuat nutriendi facultatem per se. Ergò alia occultior subsit causa, necessum est, videlicet, *δύναμις* quædam *ναρκωτική* orificio ventriculi impressa, quod aliàs ob sextum par nervorum à cerebro implantatum, admodum sensibile, & sedes famis animalis, si ejus sentiendi & alimenti capiendi facultas, à Tabaci qualitate narcoticâ, vel *ιδιοσυγκρασία* quædam, inhibeatur, aliquandiu licitum abstinere à cibo ac potu dum *σύνεργον* Tabaci absoluta, sensus indigentia, & cibum ac potum assumendi desiderium redit. Memoria succurrit, quod aliquando in Herbario Andreae Lobetii legi,

gi, de soliano somnifero, quod Agyptae in Italiâ plebeculae sitibundae fucum facientes, & pecuniam emulgentes, modicum de illius radice, cum confervâ rosarum, vel violarum mixtum, exhibere soliti, ad sitim restringendam, stupefactis faucium

nervulis, ad œsophagum imum per-
tingentibus, ut appetentia non per-
cipiatur. Quid nî rationi consonum,
famis & sitis levamentum, median-
te Tabaco procuratum, à consimili
qualitate, provenire.

OBSERVAT. IV.

De Catarrho à pituitosis humoribus.

Illustr. ac Generosus Dn. Carolus, L. B. de **Teuffenbach** / in oppido Murano, in arce vicinâ residens, catarrho & angustia pectoris à pituitosis humoribus dependentibus, obnoxius, me advocari curavit, ordinata pil. cephalicæ,

℞. M. pil. aur. cochl. sine quibus

an. ℞j. Extr. d. carth. ℞℞. cum aq. beton. 27.

Pro cerebro corrobor.

℞. Sp. diamb. diamof. dul. diaplir. cum. mos. a. ℞ij. conf. alker. ℞℞. ol. stil. Nuc. mus. gut. vi. fac. dis. in aq. lau. & ceral. ℞4. f. R.

OBSERVAT. V.

De Catarrho à serosis humoribus.

Illustr. ac Generosus Dn. **Ehrenreich** de **Kainach** / in Styriâ superiore habitans, à destillationibus & dolore cap. molestatus, meum efflagitanti consilium præscripsi pil. cephal. ad humores serosos destillationum authores, avertendos.

℞. M. pil. sine quib. ℞ij. aur. ℞j. Extr. d. carth. ℞℞. cum aq. beton. 27.

Pro cerebro confort.

℞. Spec. diamb. diamof. dul. d. xyloalo. a. ℞ij. ol. stil. succ. rect. gut. 4. macis gut. 3. fac. dis. in aq. Ros. & salv. ℞4. f. R.

OBSERVAT. VI.

Illustr. ac Generosus Dn. Frobenius Truccesius, L. B. in **Zeil**. catarrhosis me accersendum curavit à pituitosis humoribus à capite descendentibus.

℞. M. p. coch. ℞ij. sine quib. ℞j.

extr. Tabel. ℞℞. cum aq. beton. 27.

Pro confort. cer. ℞. sp. diamb. diamof. dul. a. ℞j. succ. al. præp. ℞j. Ex lig. alo. gr. xij. ol. stil. nuc. mus. gut. 4. fac. dis. in aq. ros. & lau. ℞4. f. R.

O

OBSER-

OBSERVAT. VII.

De destillationibus falsis.

Nobil. Dn. Wilhelmus de **Rauhenberg** / Commissarius superioris Styriae complexionis sanguinea, facie rubicunda, sat corpulentus, cum chronicis falsis destillationibus cum tussiculâ, ex Epatis præcalidâ constitutione, pronatis infestaretur, ut metus, ne suâ acrimoniâ, exesâ pulmonum substantiâ, phthisis succederet, aliorum Medicorum operâ irritâ, decoctum R. Chinæ proposui, paruit, assumpsit & convaluit.

OBSERVAT. VIII.

De variis symptomatis à catarrho causatis.

Generosa Dn. Baronissa Coniux, de **Teuffenbach** / superioris Styriae, destillatione, vertigine, diu detentâ, consilii mei apographum extat, in meis consultationibus.

OBSERVAT. IX.

De destillatione tenui falsâ, tussiculâ & anhelitus difficultate.

Nobilis. Dn. Jacobus de **Praspberg** / 60. annorum, in Almangojâ habitans in **Grienenberg** / ex tenui falsâ destillatione, tussiculâ & anhelitus difficultate decumbens, prius alterius Medici operâ usus, qui inter cætera, pro posu decoctum lig. falsâffr. ordinat, sed sine commodo, imò cum detrimento, quin malum irritatum, eo abdicato, decoctum Chinæ præscriptum.

Pil. consignata: R. M. pil. de succino Crat. ðij. Extr. pil. sine quib. ðj. cum aq. beton. 21.

Leniter & cum *in dogis* evacuatus. Vesperti exh. R. conserv. ros. vet. 33.

boliam. præp. 3iib. M. ad moderandum fluxum & faldedinem infringendam. Sæpius accepit coch. j. de syr. myrtill. & corall. a. 3ij. M.

A cibo de seq. trag. cum crustâ panis al. tosti vino inebriati.

R. Sem. cori. præp. 3vi. corall. rub. præp. ðij. marg. præp. ðj. confer. ros. vet. 3ß. sacch. hni. 3ii. B. manus Chr. perl. 3ß. M.

Pro suffitu vitæ.

R. Lig. al. vernic. thur. mast. an. 3ß. succ. al. ðj. syr. calam. 3iß. benzo. 3ß. M. f. p. crassus.

Omnia ad nutum.

OBSER-

De Coryzâ.

Cum Illust. ac Generosus quidam Baro de *Wetz* / per aliquot septimanas coryzâ detentus, sapius usus pul. Tabaci per nares attracto, sine levamine, tandem meo consilio obsecutus, his pil. est liberatus.

Laudavit effectum, quod leniter & sufficiens, sine ullâ offensa, suam operationem peregerint, cum prius ab aliis Medicis ordinatæ pil. semper cum torminibus molestæ & vomitu infestæ.

℞. M. Pil. sine quib. ℥ij. aur. ℥j. cum aq. beton. f. 27.

OBSERVAT. XI.

Symptomata varia ex destillatione.

Pro Nobiliss. N. Consiliario Cæsareo, in nostro districtu habitante, dolore cap. & destillatione,

motu tremulo, ejus consilij copiatat in meis consultationibus.

OBSERVAT. XII.

Catarrhus à serosis & salsis humoribus.

Rever. Dn. Arnoldus, Primarius in Moraviâ Theologus ab adversariis profugus, aliquandiu Ulmæ degens, destillationibus à serosis & salsis humoribus, obortis, obnoxius.

ros. an. ℥i℥. f. Emuls. ad sp. diatr. frig. ℥4. f. R.

℞. M. pil. sine quib. ℥ij. aur. cochl. an. ℥℥. Ex. cath. Theo. gr. 4. cum aq. beton. 27.

Pro cerebro corrobor.

℞. Sp. diamb. diamof. dul. a. ℥ij. succ. al. præp. ℥j. ol. anif. g. 4. sac. in aq. lau. dis. ℥4. f. R.

Trag. à pastu:

℞. Sem. cori. sacch. obduct. ℥vi. sp. diatr. frig. ℥4. coral. rub. præp. ℥ij. sac. ros. tabul. ℥4. f. Trag.

Ad incrassandam materiam tenuem.

℞. Sem. pap. al. ℥℥. cum aq. farf. &

OBSERVAT. XIII.

Catarrhus à crasso phlegmate concitatus.

Cum præfatus Teologus, alio tempore catarrho à crassiore & frigidâ materiâ descendente, molestatus:

O 2

℞. M.

℞. M. pil. coch. ℥ij. aur. ℥j. Ex. ol. still. Nuc. musc. diaxylal. an. ℥β.
cath. Theo. ℥β. cum aq. beton. 27. è succo ros. rub. cum ol. vitr. præp.
erat difficilis alui. ℥vj. f. trag. grossa.

Pro reliquiis amovendis, ordina-
tum vinum laxat.

℞. R. polyp. q. rec. ℥β. cich. fœnic.
Enul. an. ℥ij. herb. beton. abs. rom.
hyss. salv. anth. cent. min. a. p. j. fol.
sen. f. f. ℥j. agar. rec. tro. Rhab. el. an.
℥iij. turb. al. ℥iij. crist. tart. ℥4. cin-
nam. ℥j. gal. ℥β. cum sind. al. f. fac.
infund. in quart. 3. vini & ℥β. j. aq.
beton.

Pro cerebro confortando Trag.
grossa.

℞. Confect. sem. cori. anis. fœnic.
carvi, cinnam. caryo. a. ℥β. cub. ℥iij.
cort. citri. aurant. condit. a. iij. Tab.
diambr. diamof. dul. aromat. ros. ex

Exterius apl.

℞. Fl. major. m. β. beton. salv. anth.
lavend. ros. a. p. j. β. Nuc. musc. lig. al.
a. ℥ij. caryo. vernicis, styr. calam. an.
℥j. tro. Gall. musc. gr. vj. cum sind.
rub. & modico gollipio interpass.
f. Cuc. ℥. Ol. Nuc. musc. expref. ℥4.
bals. ma. ℥ij. ol. suc. rect. gut. v. caryo.
gut. 3. ambr. gryf. gr. ij. mos. gr. j. M.
pro vertice inungendo.

Ad cordis corroborationem ex-
petenti ordinatum.

℞. Conf. ros. sylv. fl. tunica. a. ℥β.
confect. alker. ℥. 4. ambr. gryf. gr.
4. M.

OBSERVAT. XIV.

Tragema in affectibus catarrhosis à cerebri imbecillitate pronatis.

AD cerebrum corroborandum, tim incisa. ℥β. incis. incidendis gros-
cor & ventriculum etiam con- so modo. M.
fortandum, in personis primariis,
plurimum contulisse, deprehendi.

℞. Confect. sem. cori. præp. ℥j.
sem. anis. fœnic. carvi, cub. cinnam.
corporis sine anima. a. ℥vi. confect.
mac. caryo. a. ℥j. Tab. diambr. dia-
mos. d. aromat. ros. ex ol. still. Nuc.
musc. manus Chr. perl. cum ol. cin-
nam. a. ℥β. è succo Ros. cum sp. vitr.
præp. ℥v. è suc. citri cum ol. still. au-
rant. ℥vi. liquirit. mundata quadra-

Descriptio Tabul. è suc. Ros.

℞. Fl. ros. rub. ℥β. infund. in aq.
Ros. ℥β. sp. vitr. rectif. gut. 12. per
hor. vi. in expref. dif. sacch. fini ℥vi.
f. conf. in Mors.

Descriptio corporis sine anima.

℞. R. ireos Flor. ℥iij. mos. el. gr.
iij. sac. fin. ℥β. confic. f. a.

Tragea illa ob coloris elegantiam
& suaveolentiam grata & laudata.

OBSER-

OBSERVAT. XV.

DN. M. Petrus Huberus Ecclesiastes Ulm. in summo templo, destillationibus obnoxius & de rebri imbecillitate questus, mirè hoc tragema laudabat à me ordinatum.

fenic. carvi. a. ʒβ. cary. cinnam. a. ʒiij. cubeb. ʒβ. Tab. diamb. diamof. d. aromat. Garyo. diaplir. cum mos. è Nuc. musc. an. ʒvi. coff. citri condit. ʒv. grosso modo incisa M.

ʒ. Conf. sem. cori. præp. ʒj. anif.

OBSERVAT. XVI.

De Cerebri imbecillitate.

Generosa Virgo de **Wetz** / ex præcedente morbo, cerebri imbecillitate diu laborans, duorum Medicorum consiliis irritis, hæc cum laude profuerunt.

ʒ. Fl. major. salv. beton. anth. a. m. β. lig. alo. ʒiβ. caryo. styr. cal. an.

ʒij. Nuc. musc. ʒj. vernic. ʒj. cum sind. rub. & mod. bombace interpass. f. Cuc. ʒ. Sp. diamb. diamof. dul. a. ʒj. ambr. gryf. gr. vi. ol. succ. rectific. gut. ʒ. sacch. dil. in aq. ceras. & lav. ʒ4. f. R. Ol. stil. macis cum jusc.

De Raucedine.

OBSERVAT. I.

Quidam Ecclesiastes Ulm. de Raucedine questus, cum sequenti matutinâ concio habenda, veritus, ne alteri ea committenda, ilico con-

signavi, ʒ. syr. d. liquir. Jujub. a. ʒiβ. M. Mirè deprædicavit lambendo subitum effectum.

OBSERVAT. II.

Pro Dn. M. Petro Hubero Ecclesiaste in summo templo raucedine & tenui destillatione.

ʒ. Syr. Jujub. d. liquir. a. ʒx. M. ad lambendam. ʒ. Catic. ping. daçt.

Jujub. a. ʒβ. liquir. ʒiij. deco. in aq. scab. & plant. ad consumpr. ʒ. part. col. ʒ4. dif. syr. Jujub. liquir. viol. an. ʒij. M. pro Garg.

OBSERVAT. III.

In raucedine à causâ calidâ cum succitate seq. expertum valdè pro-

ficuum. ʒ. Syr. Ju. ʒ2. è suc. pap. err. ʒj. diamor. ʒβ. M. ad lambendum.

Pro Garg. Vel. ℥. aq. prunell. ℥j. plant. ℥ij.
 ℞. Aq. prunell. ℥iij. plant. ℥iij. scab. ℥j. syr. liquir. Ju. a. ℥vi. M. pro
 syr. viol. Ju. a. ℥ij. diamor. ℥iij. M. Garg.

OBSERVAT.

De Uvula relaxatione.

Uoemina honestæ Uvula grandior molesta, ut æger timè quidpiam deglutiret, quidam Chirurgus per 3. septimanas suum Gargarium frustra adhibuit, malo indies magis invalescente, ego vocatus præscripsi.

℞. Cort. Nucum exter. ℥ij. balanst. cort. granat. acaciæ a. ℥j. alum. usti. ℥b. f. p.
 De quo per canulam insufflatum, multum crassi ac viscosi phlegmatis processit.

OBSERVAT.

Ab Anginâ acerbâ liberatus.

Ujusdam opulentissimi Mercatoris Ulm. filius 26. annorum Naturæ melancholiæ, non ultra annum in Conjugio vivens, à subitaneâ defluxione, anginâ gravissimâ est correptus, ut suffocationis discrimen impenderet, & Parentes inprimis nova nupta anxia ac sollicita, ne lurida Mors divortium faceret; exin mecum requisitum consilium, thalamum ingressus ad ægrum accedens & conspiciens tantam angustiam, hærebam in suspenso, quid agendum cum malum in præcipiti, diutinam moram non admitteret, re ultro citroque pensatâ, aspirante gratiâ divinâ, sequentiâ à me ordinata, cum

luculento levamine, pro dolore sub mento sat acerbò mitigando.

℞. Cassiæ rec. extr. ℥iij. ol. chamom. amygd. dulc. an. ℥j. M.

Crasso linteo obductum sub mento applicitum. Ad intercipiendam defluxionem, & calidam intemperiem corrigendam.

℞. Alb. ovor. conquass. adde farinæ tritic. q. s. ad pultis consist. cum linteolo temporibus adglutinandum. Interius ℥. Aq. plantag. ℥b. j. aq. prunellæ ℥b. flor. Ros. rub. ℥b. sumach. ℥iij. decoq. ad consumpt. tertiæ partis. Colat. adde diamor. dianuc. an. ℥j. sp. vitr. gut. ij. M. f. Garg. sæpius in ore repidè teneat & exspuat. Post cochl. j. sumat sensim

Lim deglutiendo. ℞. Diamor. di-
nuc. an. ʒj. Mell. ros. ʒij. sp. vitr. gut.
iij. M. tam proficuâ, mihi erat laudi & pro-
motioni apud totam sat amplam fa-
miliam. Deo O. M. sit Gloria.

Cum optato successu. Ista cura

De Scorbuto oris.

OBSERVAT. I.

Στομαχὸν cum dentibus vacillantibus.

Enerosa Baronissa de
Freyberg / ultra 8.
menses gravissimis sym-
ptomatis, infestata duo-
rum Medicorum opera
adhibita, *ἄνω & κάτω* per os assumptis,
& per alvum *injectis clysmatis sa-*
pius, evacuata & V. sectio admini-
strata exiguo cum levamine, Judica-
ta laborare malo scorbutico, à cor-
ruptelâ vitiosorum humorum in
mesenterio stabulantium. Cum au-
tem *στομαχὸν* imprimis esset molesta,
gingivis sanguifluis & dentibus va-
cillantibus, veïta, ne omnes excide-
rent, obsecrando, ut cogitarem de
accomodato medio. Non levis
tùm in animo meo exorta est admi-
ratio, cum tamdiu à duobus Medicis
tractata, nihil præsidii, si non peni-
tus tollendo, saltè demulcendo
malo ordinatum, Mihi percontan-
ti, num pro molestiâ illa abigendâ,
omnino nihil usûrpasset, respondit,
ab altero Medicorum aq. prunel. &
plant. præscriptam sed absque fru-

ctu. Ego circumstantias varias
æquo ponderans iudicio, depræhen-
do sanguinem ex gingivis stillare, ob
ejus serositatem ac tenuitatem, &
carnis laxitatem, exin etiam vacilla-
re dentes, defixos in molli substan-
tiâ, opus igitur esse majori vi exic-
cantibus & adstringentibus, super-
fluum humiditatem absorbentibus
& corroborantibus laxas partes.

Felici auspicio seq. ordinata.

℞. R. v. fol. ʒβ. fol. salu. myrti,
pilosel. nasturt. aq. an. m. β. fl. ros. rub.
p. ʒ. balauft. corr. gran. a. ʒβ. dec. in
vini rub. & aq. plant. a. ℥. iβ.

Manè in ore cal. contin. post in-
ting. ging.

℞. Diamor. ʒj. spir. vitr. q. β. ad
acorem.

Istius usu absoluto, me accersiri
curavit & commemoravit, se deco-
ctum illud cum optato successu u-
surpasse, insuper rogitans, cum deco-
cta non diu durent, quin corrumpantur,
ut cogitarem de conveniente
aqua, urgente necessitate, adhi-
bendâ,

bendâ, talis consignata.

℞. Aq. prunell. salu. plant. a. ʒj. aq.
Nicoti. ʒiʒ. sp. vitr. rect. ʒj. M. ab

ejus usu gingivæ illitæ. ℥. Mell. scyl.
ʒiʒ. sp. vitr. q. ʒ. ad justum acorem,
Feliciter est restituta.

OBSERVAT. II.

CUm Dn. Wolfgangus Müllerus,
Civis Ulm, primarius, 70. ann.
Naturæ melancholicæ, carcinoma-
te gingivarum detentus, ut caro pu-
tredine corrupta & dentes unâ ex-
ciderint, sanguine copioso è gingivis
promanante, ultra 2. ʒ. ut de vitâ
periclitari judicaretur, Ego vocatus
primo aditu ac conspectu territus,
anxius ac dubius quibus mediis suc-

currendum, tandem bono Genio in-
spirante.

℞. R. v. fol. ʒvi. fol. ligustri, pi-
lofell. a. m. j. balaust. cort. granat. ros.
rub. a. m. ʒ. sem. fumach. ʒ ʒ. dec. in
vini rub. & aq. plant. a. ʒ. j. ad con-
sumpt. 3. partis,

Calidè in ore sæpius contin. san-
guinis effluviu[m] repressum, nec am-
plius reversum. Erat præsentaneu[m]
auxiliu[m],

OBSERVAT. III.

Cui quidam Medicus Ulm. Scor-
buto oris & dolore ac tumore
hæmorrhoidu[m], laborasset, meum
expetiit consiliu[m].

℞. R. cich. Enul. a. ʒij. pol. q. ʒij.
herb. abs. card. b. cent. min. nasturt.
meliss. anth. a. p. j. fol. sen. l. l. ʒx. ag.
rec. tro. Rhab. a. ʒij. Jalap. ʒiʒ. crem-
tart. ʒiʒ. pass. mund. ʒj. cinnam. ʒj.
gal. ʒij. vini quart. ʒ. aq. cich. ʒ. j.
quart. ʒ.

Antè prandiu[m].

℞. R. bistort. ʒij. balaust. cort.
gran. a. ʒij. hyss. salu. nasturt. myrti.
a. m. j. fl. ros. rub. fol. ligustri. a. m. ʒ.
dec. in aq. prunell. plant. & vino rub.
austero pro ablutione.

Post inung.

℞. Diamor. ʒj. dianuc. ʒ ʒ. sp. vitr.
ʒ ʒ. M.

Brevi restitutus.

OBSERVAT. IV.

Filiola 4. ann. cujusdam Mercato-
ris Ulm. habens gingivas cruen-
tas cum oris graveolentiâ, ex putre-
dine carnosæ substantiæ, cum chi-
rurgi opera per mensẽ adhibita
frustranea, tandem meam opem im-

plorarunt, prius corpusculo leniter
evacuato.

℞. R. Enul. fenic. Garyo. an. ʒj.
herb. beton. meliss. salu. hyss. anth.
p. j. fol. sen. l. l. ʒ ʒ. ag. rec. tro. ʒij.
cinnam. gal. a. ʒ ʒ. f. Nod. infund. in
Mens.

Menf. dimidia hydromel. ℥. ſalv. givæ elotæ & frictæ. Poſt illin. ℥. m. j. charefol. m. iß. fl. rof. rub. fol. diamor. ꝑß. dianuc. mel. rof. a. ꝑij. ol. liguſtri a. m. ß. dec. in aq. plant. prunell. a. ſß. ß. vini rub. ſß. j. dec. Ginvitr. gut. 12. M. Brevi integritati reſtituta.

De dolore dentium.

OBSERVAT. I.

Expertus ſum ſæpius in meipſo, ſi dens cavus, & compluribus aliis, camphoram, ſi ejus modicum inferatur, ſi non cavus, camph. ꝑß. in aceto ſß. decoq. cal. in os ſumendo.

Cum ego olim cum aliis à Viro primario ſat lautâ cœnâ exceptus, & tabulæ aſſediffemus, quidam ſat gra-

vi dolore dentium infeſtari cæpit, ut incænatus abire conſtituerit, juſſi aliquantulam ſuſtinere patientiam & paulisper morari, interea modicum camphoræ adferri curavi cavitati dentium, inferendum, cum ſubitaneo levamine, ut animo hilari perſeverare & compotare licitum, utque ad metam.

OBSERVAT. II.

Quædam virgo plebeia tam ſævo dentium dolore exagitata, ut ejulationibus totam domum compleret, & pœnè ad deſperationem deveniret, aliis mediis in caſſum adhibitis, cum obſervafſem, cruciatum illum concitatum à ſanguine fervido per arterias temporales deſcendente, ſequentem pulciculam tem-

poribus loco affecto reſpondentibus, linteo obductam, applicari juſſi. ℞. Alb. 2. ovor. conquaff. cum aq. rof. & modico ac. rof. addita farina triticea, q. ß. ad pultis conſiſt.

Ilicò dolor ſopitus. Exin etiam relucet, quod non rarò levia media primâ fronte viſa plus efficiant, dextrè cauſâ præcognitâ, adhibita.

OBSERVAT. III.

OL. vitrioli proficuum depræhendi, & tro. d. nitro præp. modicum cavitati dentium, ſi non cavi,

diſſ. in aq. & ore contin. tep. In cauſâ calidâ.

OBSERVAT. IV.

Cum Ill. ac Generoſus Dn. Baro de **Erbach in Biſleſch** / dolore

re dentium & maxillæ ſiniſtræ tumore moleſtatus, à calidâ deſfluxione. Pri-

P

ne. Pri-

ne. Primo obtuli pil. ℞. M. pil. inuncta. ℥. Camph. ʒj. dif. in ol.
 aur. coch. sine quib. a. ʒj. Ex. cath. amygd. pro lin.
 Theo. gr. vi. cum aq. beton. 27. V.S. Cum optato successu.
 medianæ sinistrae. Exterius maxilla

OBSERVAT. V.

Cum uxor cujusdam Præceptoris Classici Ulm. complexionis sanguineæ, facie rubicundâ, ingenti dolore dentium exagitata, Consilio cujusdam Medici Ulm. sedens in folio aquarum calidarum, venam saphenæ, in pede dextro sibi incidere curavit, sanguinem ad animi usque deliquium, effluere permittens, cum subitaneo levamento. Consimilem *ὀδονταλγίας* curandi modum, non legi unquam, nec vidi, nec antea audivi. Et si audacia illa feliciter cesserit, utrum ea aliquando imitanda, lectori ponderandum, relinquo.

OBSERVAT. VI.

De dolore dentium acerbo & contumaci, tandem evicto.

Et si dolori dentium mederi admodum sit triviale, ut pœnè nemo comperiat, quin sibi imaginetur, se illius mitigandi, habere experimentum, id constat ex lepidâ illâ historiâ Gomellæ, Nicolai Ducis Ferrariensis, celebratissimi Jocularis, qui cum incidisset sermo, cujus artis plures essent in Urbe Ferrariensi Professores, ilicò respondit, Medicorum: id cum per absurdum videretur, ille ad rem demonstrandam, quodam die festo, ad limen Templi primarii, collo & ore linteolo velatis ne agnosceretur, se sistens, ejulando & lamentando ad commiserationem flecebat omnes ingredientes, causam prætendebat ingentem dentium cruciatum, exin cum pœnè singuli, quandam velut panaccam, ad demulcendam *ὀδονταλγίας* communicarent, eorum & nomina & remedia annotabat, & ultra trecentas personas medicinam contra dolorem illum suggerentes, consignarat. Eâ peractâ fabulâ, ad regiam Ducis contendit & prandenti se objecit, facie operâ, immensum dolorem simulans, Princeps dolum non animadvertens, cognitâ doloris causâ, hoc inquit è vestigio applica remedium ad illum placandum præsentaneum, ilicò liberaberis à cruciatu, & Nicolaum laudabis. Exin catalogum confecit, in quo & medicamenta & Medicastrosum nomina

mina consignata, in ipso autem frontispicio, Nicolai velut coryphæi nomen erat obvium: die postero abjecto velamine, genuino suo vultu ac cultu se ostendit Principi, tabulam legendam tradidit & multam constitutam exegit. Tum Marchio supremum inter Medicos locum, se obtinere conspicatus, & alios Magnates subsequentes, lectitans, à cachinno sibi temperare non potuit, proin illo in certamine se victum factus, illi Palmam obtulit & Pecuniam solvendam imperavit. Et ita ludio ille opere ipso, suam sententiam veritati consonam, comprobavit. Et si dolorem dentium curare, vulgo pro re viliori habeatur, attamen sapius tam refractarius existit, ut etiam majorum Gentium Medicis, multum facessat negocii. Cum magna sit causarum diversitas, vel à calida, vel frigida *diversitate*, cū affluxu humoris ferosi, vel sanguinis copiosi & calidioris, proveniat, exin & remedia varianda. Imò sapius contingit, ut quod uni hodie profuit, alià vice officiat. Memorabilis extat historia apud D. Augustinum Epist. 5. de Vindiciano Medico celebris, ab eo petenti consilium pro dolore dentium, remedium, quod tùm congruere videbatur, erat oblatum, quo

dolor sopitus. Cum autem longo post temporis intervallo, dolor reversus & idem remedium ille adhibuisset, sed cruciatu intensiore facto, exin admirabundus Medicum denovo accessit, percontando, cur idem, in eodem affectu medium olim proficuum, jam autem non contulisset, tùm ille respondit, quia ego non jussi, innuere volens, quod tunc alia subsit causa, quæ requirat alia præsidia.

Cum quædam virgo plebeia complexionis sanguineæ, facie rubicanda, dolore dentium intenso, per sex hebdomadas perseverante, exagitata. Primo aliorum consilio usa ol. caryo. eo frustraneo, adhibitum ol. camph. exin dolor multum exacerbatus: tandem aliis irritis, applicitis cucurbitulis, scapulis, cervici & supra utrumque cubitum, prævià scarificatione, à tam rebelli cruciatu, immunis reddita. Exin innotuit, dolore illum à sanguinis fervidioris & copiosioris affluxu, causatum. Pro illustri inserviat exemplo, quantum conferat, si causa cognita, quin levi medio morbus cedat. Minus mirandum, si idem eveniat, in affectibus abstrusioribus, ut Medici non raro impingant, in curandi processu.

De affectibus oculorum,

OBSERVAT. I.

De ophthalmiâ cum rubedine & ardore.

VXor Dn. Episcopi Mercat. Ulm. per aliquot septimanas ophthalmiâ gravissima laborans, aliis in cassum admotis, cum rubore, & palpebrarum adglutinatione.

℞. M. p. sine quib. ꝑ. aur. coch. a. ꝑ. cum aq. bet. 27.

Proposui vesicatorium, recusavit obsequium.

℞. Thuti præp. sarco. an. ꝑ. vitr. rom. fumach. a. ꝑ. ligata in nodulo infund. in aq. Ros. plant. fœnic. a. ꝑ. calef. & expr. ad lap. calam. præp. ꝑ. f. coll. cum penna instill.

Cum subitaneo adjumento, ut nullis aliis opus præsidii.

OBSERVAT. II.

Fomina plebeia dextri oculi rubedine longè lateque serpente cum insigni calore & ardore, detenta, aliorum consiliis vanis.

℞. Aq. Ros. plant. a. ꝑ. solani. ꝑ. vitr. al. ꝑ. dif. & col. ad. Thuti. præp.

ꝑ. M. cum linteolo imbuto & expresso apl.

Intra paucos dies cum admiratione, qui malum illud prius conspexerunt, libera evasit.

OBSERVAT. III.

Quidam Juvenis plebeius lippitudine oculorum cum insigni tumore, ut eos aperire non posset, ultra semestrem molestatus, multorum præsidii frustra adhibitis.

℞. Aq. plant. ros. fragorum. a. ꝑ. solani ꝑ. vitr. al. ꝑ. camph. gr. 2. dif. & col. ad. Thuti. præp. ꝑ. M. pro coll.

Brevi restitutus.

OBSERVAT. IV.

Juvenis 24. ann. arti Pœoniæ addictus, Naturæ melancholicæ, ophthalmiâ sat gravi infestatus ex defluxione feroforum humorum.

℞. M. p. aur. cochl. f. quib. a. ꝑ. cum aq. beton. f. p. 27.

Post usus pul. sternut. per nares attracto. ℞. Pul. sternut. ꝑ. sp. diamb. ꝑ. ma. or. ꝑ. f. p.

Tandem ordinata aq. ros. cum vitr. al. & Thuria præp. exterius apl. Cum optato successu.

OBSER-

OBSERVAT. V.

Quidam puer lue Gallicâ infectus conferrēt, tandē fontanella in sinifimul oculi sinistri rubedine stro brachio impressa, & vesicatorio defædatus, cum alia remedia nihil in nucha admoto, immunis evasit.

De Guttâ serenâ,

OBSERVAT.

Um Gutta serena sit affectus oculorum ex obstructione nervorum opticorum, à crassis humoribus proveniens & cæcitatē inferens. Quidam Generosus in nostro districtu, eo malo occupatus, ex consilio Medicorum, 300. vipers in Italiâ captas (quælibet constabat floreno) in Germaniam, ad se transferri curavit, quodam suffitu prius exiccatas, ad præservandum à corruptione, earum carne Gallinarum pulli faginati, dum depumati, id indicio, viperarum virtutem penetrasse, ac per totum diffusam, tùm singulis diebus unus pullus sic enutritus, comedendus illi oblatu, per 60. dies continuando. Inſita enim Viperis, à Naturâ vis diaphoretica, resolvens ac discutiens, superfluos humores, exin in caligine oculorum commendatur, si materia tenuis ac vaporosa. Sed in agro illo nihil opis contulere, haud dubiè ob crassitiem ac duritiem humorum visui officientium & resolutioni resistentium: & ita magna illa impensa & spes concepta vana & irrita.

De Morbis auditûs.

OBSERVAT. I.

*Auditûs difficultas à febre continuâ materiâ translata
in nervum auditorium.*

Uidam Ecclesiastes Ulm. in Summo templo, ex febre continuâ auditûs difficultate laborans, materiâ per ~~microscopium~~ delatâ in nervum auditorium, auditum deperditum, brevi recuperavit, de Bals. cephal. Anhaltino à me ordinato, aliquot gutt. cum bombace auribus immisiss, & celebravit effectum.

OBSERVAT. II.

Quidam Juvenulus 14. annorum ex nobili familia, cerebro humido præditus, aliquandiu gravi auditu laborans, meum expetens consilium, intra paucos dies, integritati ita restitutus fuit. Primo ordinatæ pilulæ cephalicæ, ad phlegma à cerebro revellendum,

℞. Extr. pil. aur. sine quib. Pan-
chymag. Crollii. an. ʒʒ. cum aq. be-
ton. f. p. 21.

Optimè contulerunt. Post antè le-
sti introitum gut. ij. iij. spir. cephal.
Anhalt. cum gossipio immittendæ.
Cum oprato successu.

OBSERVAT. III.

Asat gravi Tinnitu aurium immunis redditus.

Quidam Vir Nobilis 50. annorum, Nature melancholicæ, per aliquot septimanas, perquam molesto aurium tinnimento exagitatus, felici auspicio, paucorum dierum spacio, liberatus, aliquot guttis de spir. ceph. Anhalt. cum bombace in-

fertis. Deprehendi illius effectum multò præstantiorem in cerebro corroborando & vaporosâ ac flatulentâ materiâ resolvendâ, quam oleorum stillatiorum, quæ nimio calore, sæpius magis efficiunt.

